

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: **Ιστορία Θεωρητικής Κατεύθυνσης,**

Ημ/νία: 10 Ιουνίου 2014

Απαντήσεις Θεμάτων

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. Αγροτική Μεταρρύθμιση (19^{ος} αιώνας)

Σχολικό βιβλίο σελ. 42 «Οι ραγδαίες εξελίξεις ... κοινωνικές συνθήκες» και

Αγροτική Μεταρρύθμιση (20^{ος} αιώνας)

Σχολικό βιβλίο σελ. 43/44 «Το αποφασιστικό βήμα ... στον αγροτικό χώρο»

β. Κίνημα στο Γουδί

Σχολικό βιβλίο σελ. 86/87/88 «Το 1909 συντελείται μια τομή ... έχοντας επιτύχει τις επιδιώξεις του»

Σημείωση: Δεκτή θα ήταν και μια αναφορά από τη σελίδα 218 «Λίγους μήνες μετά την ανάληψη ... πρωθυπουργία της Ελλάδας (Σεπτέμβριος 1910)».

γ. Συνθήκη των Σεβρών

Σχολικό βιβλίο σελ. 96 «Η Συνθήκη των Σεβρών ... να γίνεται απτή πραγματικότητα» και

Σχολικό βιβλίο σελ. 144 «Τον Ιούλιο του 1920 ... και κατοχή για πέντε χρόνια»

A2. α. Λάθος (σελ. 46)

β. Σωστό (σελ. 210)

γ. Σωστό (σελ. 151/152)

δ. Σωστό (σελ. 53)

ε. Λάθος (σελ. 157)

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 84 «Η οργάνωση των κομμάτων ήταν εμφανής ... υπέρ της εκλογικής του περιφέρειας».

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 84 «Αντίθετα με άλλες χώρες της Ευρώπης ... μέρος του ενεργού πληθυσμού»

B2. α. Σημείωση: Δέον θα ήταν για ολοκληρωμένη απόδοση του νοήματος της απάντησης αυτή να ξεκινήσει από το ίδιο το Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι (1918-1919):

Σχολικό βιβλίο σελ. 250/251 «Η κυβέρνηση του Ελ. Βενιζέλου ... θα τη διαθέσω υπέρ του λαού σας».

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 252/253 «Στις 10 Μαρτίου 1921 ... στις 4 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους»

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α. Σχολικό βιβλίο σελ. 90/91: «Ο Βενιζέλος πήρε εντολή ... σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων».

Σύμφωνα με το **A παράθεμα** από την Ι.Ε.Ε και με σύνθεση τονίζουμε:

- Την ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης και τις προγραμματικές δηλώσεις
- Ο Βενιζέλος αναπτύσσει στη Βουλή τις βασικές κυβερνητικές θέσεις και αιτείται ψήφο εμπιστοσύνης.
- Η διαπίστωση έλλειψης απαρτίας, η υποβολή παραίτησης του Πρωθυπουργού.
- Ο Γεώργιος αποδέχεται την εισήγηση του Βενιζέλου και προκηρύσσονται νέες εκλογές.
- Το αποτέλεσμα ήταν η αντίδραση των παλαιών κομμάτων, οι αρχηγοί των οποίων καταγγέλλουν τη διάλυση της Βουλής και απέχουν από τις εκλογές συνειδητοποιώντας ότι βρίσκονται σε αδυναμία, όχι τόσο από την πρωτοβουλία του βασιλιά αλλά από το δικό τους πολιτικό αδιέξοδο, ευελπιστώντας ότι στο μέλλον από καλύτερη θέση θα δώσουν τη μάχη τους υποβοηθούμενοι και από την ενδεχόμενη φθορά της νέας κυβέρνησης Βενιζέλου.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 218/219: «Λίγους μήνες μετά την ανάληψη ... καθήκοντά του στις 12 Οκτωβρίου 1912».

Σύμφωνα με το **B παράθεμα** από την Ιστορία του Παπαρρηγόπουλου και με σύνθεση τονίζουμε:

- Τον εκλογικό θρίαμβο του Βενιζέλου (Μάρτιος 1912) και τις δυσχέρειες των αντιβενιζελικών κομμάτων, όπου ακόμη και οι αρχηγοί τους μετά δυσκολίας εξελέγησαν.
- Η αναφορά στην πηγή της φράσης «η τελευταία ανάφλεξη του Κρητικού ζητήματος» σχετίζεται με το χωρίο του βιβλίου: «Αναταραχή εκδηλώθηκε ... ένοπλα τμήματα» (σελ. 219)

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

- Στην πηγή γίνεται αναφορά στη διενέργεια εκλογών στην Κρήτη - την ίδια μέρα με την Ελλάδα - για την αποστολή εκπροσώπων στη νέα ελληνική Βουλή και τονίζεται η διαφοροποίηση των αποτελεσμάτων για το κόμμα Βενιζέλου (νίκη στην Αθήνα, ήττα στην Κρήτη).
- Αιτιολογείται η άρνηση του Βενιζέλου να επιτρέψει στους Κρήτες βουλευτές να συμμετέχουν στις εργασίες της Ελληνικής Βουλής, για να μη δοθεί αφορμή στην Τουρκία που караδοκεί για πόλεμο. Μια απόφαση καθόλου εύκολη για τον παλιό επαναστάτη που αντιμετώπιζε συνειδησιακό πρόβλημα ανάμεσα στην ωμή πραγματικότητα της διεθνούς πολιτικής σκηνής και στο δίκαιο αίτημα των παλιών συναγωνιστών του.

Σημείωση: Το απόσπασμα του Κειμένου Β δεν καλύπτεται επαρκώς από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου.

ΘΕΜΑ Δ

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 166/167 (ως πρόλογος): «Η Μικρασιατική καταστροφή ... τομείς ζωής του νεοελληνικού έθνους» και «Ο πληθυσμός της Ελλάδας ... ενσωματώθηκαν στον εθνικό κορμό».

Στο κείμενο Α γίνεται αναφορά στο δραματικό αφελληνισμό της Θράκης ως απόρροια της βουλγαρικής κατοχής (1913) και στην αναζωογόνησή του μετά το 1924 οπότε και μεταφέρθηκε εκεί σημαντικό τμήμα των Ελλήνων προσφύγων της ανατολής, ώστε μέχρι το 1929 είχε επιτευχθεί η ελληνική ομοιογένεια της περιοχής.

β. Σχολικό βιβλίο σελ. 167-168: «Για ένα διάστημα η άφιξη των προσφύγων ... σ' αυτές τις ασχολίες στην πατρίδα τους».

Στο κείμενο Γ, γίνεται αναφορά σε ποιους τομείς της αγροτικής παραγωγής δίνεται ώθηση και σε ποιες περιοχές της Μακεδονίας, σύμφωνα με τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς.

Αντίστοιχα, στο κείμενο Β, αναφέρονται τα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα προς υλοποίηση του αγροτικού σχεδιασμού. Παράλληλα με την οικονομική πρόοδο στον αγροτικό τομέα, επιτεύχθηκε και η εθνική ομοιογένεια (γλωσσική, θρησκευτική) όπως επιβεβαιώνει ο Γερμανός Ronhart με τη χαρακτηριστική φράση πως «ο ελληνισμός έσωσε τον εαυτό του, σώζοντας τους πρόσφυγες και ανορθώθηκε ηθικά».

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα παρατηρούμε πως από το 1921 ως το 1925 καταγράφεται μικρή αλλά σταθερή άνοδος στην παραγωγή δημητριακών, διπλασιασμός στα παραγόμενα καπνά και εντυπωσιακός τριπλασιασμός στην παραγωγή βάμβακος, δηλαδή στοιχεία που αποδεικνύουν την πρόοδο της γεωργίας στην Ελλάδα μετά την άφιξη των προσφύγων.

Επιμέλεια: Γιώργος Θεοδωράκης, Αντώνης Σαρρής